

Onderwerp De concept economische agenda Nij Begun
wensen en bedenkingen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	14 050	Bijlage(n)	4	Ons kenmerk	63973-2025
Datum	6-3-2025	Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

Voor u ligt de concept Economische Agenda. Wij hebben daar met enthousiasme kennis van genomen. We zijn blij dat veel van ons eigen economisch beleid terug te zien is in de Economische Agenda. Wel blijven we ervan doordrongen dat er, als gevolg van de aardgaswinning, nog steeds Groningers zijn die in onzekerheid leven, zich onveilig voelen in hun huis en waar de herstel- en versterkingsoperatie nog volop aan de gang is. We werken hard aan de schade-afhandeling, het herstel en de leefbaarheid van Groningen.

In deze brief wordt u, op verzoek van de kwartiermaker Economische Agenda Nij Begun, gevraagd te reageren op de concept Economische Agenda. Ook wordt u verzocht kennis te nemen van de zienswijze van het college en deze mee te nemen in uw overwegingen met betrekking tot voornoemde reactie.

Nij begun

‘Nij begun: op weg naar erkenning, herstel en perspectief’ is de titel van de kabinetsreactie op het rapport ‘Groningers boven gas’ van de parlementaire enquêtecommissie Aardgaswinning Groningen. Met 50 maatregelen wil het kabinet bouwen aan herstel, aan sociaal en mentaal welzijn, aan economisch perspectief, aan de overheid en aan vertrouwen.

Langs vier agenda's (Herstel van Groningen, Isolatie Agenda, Sociale Agenda en Economische Agenda) worden deze maatregelen in gezamenlijkheid uitgewerkt door het Rijk en de regio Groningen en Noord-Drenthe. De uitvoering van de agenda's wordt gemonitord via de Staat van Groningen. Deze Economische Agenda richt zich op economische structuurversterking en heeft, samen met de (eerder gepresenteerde) Sociale Agenda, tot doel "het niveau van de brede welvaart in het gebied [...] uiterlijk

Volgvel 1

in 2055 op ten minste het landelijk gemiddelde te brengen" (wetsvoorstel Groningenwet).

De Economische Agenda

Voor het ontwikkelen van de Economische Agenda is in april 2024 Jakob Klompier gestart als kwartiermaker, in opdracht van Rijk en regio. Twee belangrijke mijlpalen binnen zijn opdracht zijn: (1) het opstellen van (concept) doelen en (2) de uitwerking van de Economische Agenda. De conceptdoelen zijn op 22 oktober 2024 ter consultatie met u (en de andere volksvertegenwoordigingen in het gebied) gedeeld. Nu wordt met u de *concept Economische Agenda* (bijlage 1) ter consultatie gedeeld.

Totstandkoming agenda

Deze concept Economische Agenda (hierna: Economische Agenda of conceptagenda) is tot stand gekomen op basis van gesprekken en bijeenkomsten met overheden, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties, ondernemers, jongeren en (andere) inwoners en gebruik makend van onderzoeken, analyses en andere relevante literatuur.

De Economische Agenda bouwt voort op de uitgangspunten die de kwartiermaker op 9 juli 2024 heeft gedeeld en op de eerder genoemde conceptdoelen. Die doelen zijn verrijkt op basis van de reacties op de consultatie van volksvertegenwoordigingen – waaronder u – en de reacties van inwoners en andere belanghebbenden via de Stem van de provincie Groningen. De bijgevoegde reactienota (bijlage 4) beschrijft hoe deze reacties verwerkt zijn in de Economische Agenda.

Onze wethouder Economische Zaken heeft, als lid van de stuurgroep Economische Agenda, met volle overgave meegewerkt aan de totstandkoming van deze agenda – mét de input van het college. Een eerdere versie van de Economische Agenda is in de stuurgroep en in het college besproken en van commentaar voorzien.

Economische Agenda in het kort

De Economische Agenda is onderverdeeld in een kort toekomstbeeld, de doelen, voorwaarden, inhoudelijke generieke en thematische onderwerpen, en hoofdlijnen van de uitvoeringsstructuur. De inhoudelijke onderwerpen zijn geselecteerd op basis van regionale sterktes en kansen voor economische ontwikkeling. De hoofdlijnen van de uitvoeringsstructuur (gebaseerd op een onafhankelijk advies van bureau Berenschot – bijlage 3) zijn gebaseerd op de noodzaak van samenwerking met betrokkenheid van overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven. Ook benadrukt Berenschot het belang van heldere, formeel vastgelegde verantwoordelijkheden, van borging van de democratische legitimiteit en van flexibiliteit om in te spelen op onvoorziene kansen. In de nadere uitwerking van de uitvoeringsstructuur – na de vaststelling van de Economische agenda in juni 2025 – speelt u, als volksvertegenwoordiger, een belangrijke rol (zie Vervolg).

Zienswijze college

Wij hebben met enthousiasme kennisgenomen van de Economische Agenda en willen onze zienswijze graag met u delen (en zullen dat ook doen in een brief aan de kwartiermaker). U kunt deze meenemen in uw overwegingen met betrekking tot uw reactie.

De conceptagenda is het resultaat van hard werk, gedegen onderzoek en een uitgebreide dialoog met regionale belanghebbenden – waaronder u en wijzelf – en experts. Er ligt wat ons betreft een mooie weerslag van al deze inbreng. Het belangrijkste is nu dat de regio zich eendrachtig schaart achter deze bevindingen en snelheid maakt. Wij werken daar graag samen met de raad, de kwartiermaker en de regio verder aan.

Zoals gezegd zijn we blij te constateren dat we veel van ons eigen economische beleid terugzien in de Economische Agenda. De principes en inhoudelijke uitwerking van de Economische Agenda zijn in lijn met ons coalitieakkoord en onze Economische Agenda 2023-2026. Dit toont zich onder meer in de keuze voor de onderwerpen, zoals arbeidsmarkt, kenniseconomie, onderwijs, digitalisering, energie, gezondheidseconomie, vrijetijdseconomie, landbouw en profilering. Daar zien ook wij grote kansen op duurzame economische ontwikkeling voor eerlijke en brede welvaart. Kansen voor een innovatief en ondernemend MKB, innovatieve ecosystemen op Zernike en andere campussen, een AI-hub op basis van publieke waarden, de waterstof(kennis)hoofdstad Groningen, korte voedselketens en een stad en omgeving die aantrekkelijk is voor bedrijven en voor talent die bij willen dragen aan een groene en duurzame toekomst.

Ook wij zien een economische regio van twee snelheden. Wij zien in deze economische agenda daarom wederzijds voordeel in het beter verbinden van de economische betekenis van de metropoolregio Groningen met Noord-, Midden- en Oost-Groningen. Kortom, de Economische Agenda schetst bovenal een inhoudelijk economisch kader en een voorstel tot een uitvoeringsstructuur waar wij ons uitstekend in kunnen vinden.

Wij benadrukken hierbij het volgende:

- Wij staan vierkant achter de voorgestelde (contouren van de) uitvoeringsstructuur en de principes, observaties en analyse die eraan ten grondslag liggen. Echte verandering kan alleen tot stand komen als, zoals voorgesteld, bedrijven, kennisinstellingen én overheden structureel samen kunnen werken in programmering en uitvoering. Dat kan als alle betrokken overheden gedeelde zeggenschap en een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben in het stellen van de juiste kaders waarbinnen deze publieke middelen worden geïnvesteerd. Het is belangrijk om de structuur met grote zorgvuldigheid verder uit te werken en hierbij rekening te houden met het regionale belang van een snelle realisatie.
- Voldoende en gekwalificeerde arbeidskrachten in Groningen en Noord-Drenthe zijn cruciaal om de economische structuur te versterken. We zien extra inzet op de beschikbaarheid van arbeidskrachten, zowel kwalitatief als kwantitatief daarom als essentiële voorwaarde om de doelen van de economische agenda te kunnen realiseren. Tegelijk rechtvaardigt dit belang een aparte doelstelling (met subdoelen en indicatoren) met betrekking tot (inclusieve) werkgelegenheid voor alle Groningers.
- De Economische Agenda maakt keuzes en erkent het belang van externe (d.w.z. niet in de Economische Agenda opgenomen) randvoorwaarden om de agenda uit te kunnen voeren. Bij de verdere uitwerking van de Economische Agenda vragen we extra aandacht voor de maatregelen in Nij begun met economische implicaties die niet onder maatregel 35 vallen, zoals dat

Groningen de waterstofprovincie van Nederland wordt en dat alles in het werk gesteld wordt om congestie op het laagspanningsnet in Groningen te voorkomen of dat Groningen en Noord-Drenthe op één staan bij de uitrol van nieuw beleid. Het is ook belangrijk dat toekomstig (nationaal, provinciaal en gemeentelijk) ruimtelijk en economisch beleid in lijn is met de Economische Agenda. We zijn daarom ook blij om te zien dat bijvoorbeeld de Lelylijn wordt genoemd als belangrijke voorwaarde voor het welslagen van deze agenda.

- Bij de verdere uitwerking van de indicatoren (de gegevens om te monitoren of de doelen bereikt worden) stellen we voor om duidelijker te maken hoe de agendadoelstellingen en de algemene doelstelling zich tot elkaar verhouden om in de regio tot een gewenst niveau van brede welvaart te komen. Hiermee stellen we het parlement beter in staat de voortgang op het inlossen van de ereschuld te bewaken.
- Vanuit de parlementaire enquête gaswinning Groningen is aangegeven dat ook een exit-strategie van belang is. Er zou een tekst gewijd kunnen worden aan hoe de Economische Agenda ervoor zorgt dat na 30 jaar Groningen geen extra middelen meer nodig heeft om op of boven het landelijk gemiddeld brede welvaartsniveau te blijven.

Uw inbreng op de Economische Agenda

De kwartiermaker stelt u (samen met de andere gemeenteraden, Provinciale Staten en Algemeen Besturen) in de gelegenheid om uw reactie te geven op de Economische Agenda. U kunt tot 24 april aanstaande reageren op de voorliggende conceptagenda. Om u te helpen om tot een mening te komen kunt u gebruik maken van de volgende mogelijkheden:

- U krijgt via de griffie een link naar een informatieve video met daarin een toelichting op de Economische Agenda;
- U krijgt de mogelijkheid om deel te nemen aan een inloopbijeenkomst op dinsdag 25 maart om daar uw vragen te stellen over de conceptagenda. De details van de inloopbijeenkomst worden op korte termijn via de griffie met u gedeeld.

Vervolg

Uw inbreng – en die van andere volksvertegenwoordiging, van inwoners en belanghebbenden via de Stem van Groningen – wordt door de kwartiermaker verwerkt in de definitieve versie. De besluitvorming over de definitieve versie van de Economische Agenda vindt naar verwachting in juni 2025 plaats. De Economische Agenda wordt dan ter vaststelling aangeboden aan de colleges van Groningen en Noord-Drenthe, de Dagelijks Besturen van waterschappen en de Ministerraad. De kwartiermaker laat u dan via een reactienota weten op welke wijze de reactie van u als volksvertegenwoordiging is verwerkt in de definitieve Economische Agenda.

Na besluitvorming zullen de hoofdlijnen van de uitvoeringsstructuur – zoals deze staan benoemd in de Economische Agenda – nader worden uitgewerkt en geformaliseerd. Dit vraagt een separaat uitwerkings- en besluitvormingstraject waar u als volksvertegenwoordiging nader bij betrokken wordt. Temeer omdat u als volksvertegenwoordiger een centrale rol vervult in de beoogde Gemeenschappelijke Regeling (GR) zoals die in de Economische Agenda is beschreven. De kwartiermaker informeert u bij de inloopbijeenkomst van 25 maart aanstaande hier graag over.

Tot slot

Deze agenda biedt een unieke kans voor de stad en regio op een duurzame toekomst waarin economische vooruitgang en de brede welvaart van haar inwoners hand in hand gaan. Wij willen onze verantwoordelijkheid nemen en zien uit naar een actieve en toegewijde rol in de nadere uitwerking - vooral ook in nauwe samenwerking met de kwartiermaker en alle regionale belanghebbenden - om van de Economische Agenda een groot succes te maken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Mirjam van 't Veld

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.